

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Het OCMW van Herentals
Nederrij 133A
2200 Herentals

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): I

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: HERENTALS/RMID/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 20 maart 2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis**: door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 12 december 2022 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

De dossiers zijn goed en ordelijk samengesteld en bevatten de nodige bewijsstukken. De regelgeving wordt in de meeste gevallen correct nageleefd. Toch blijkt uit de controle nog een aantal verbeterpunten.

Sociaal dossier

Elke beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) moet voorafgegaan worden door een sociaal verslag. De bijgewerkte situatie van de aanvrager moet worden voorgelegd en eventuele bewijsstukken moeten bij het dossier worden gevoegd. Er werd vastgesteld dat er niet steeds voor elke beslissing van het BCSD een sociaal verslag aanwezig was.

Beslissing / kennisgeving

Kennisgeving van de beslissing

Nadat er een beslissing is genomen dient de kennisgeving van deze beslissing binnen de acht dagen betekend te worden aan betrokkene via een aangetekende zending of tegen ontvangstbewijs. Bij de kennisgevingen die werden voorgelegd bij de inspectie kon niet worden nagegaan ze binnen de 8 dagen werden betekend aan de cliënt.

Termijn voor het nemen van een beslissing niet gerespecteerd

Periode van 30 dagen na datum aanvraag voor het nemen van een beslissing werd in een dossier niet gerespecteerd. Het OCMW is verplicht om een beslissing te nemen binnen de 30 dagen na ontvangst van de aanvraag.

Toekenning leefloon met terugwerkende kracht

Er werd vastgesteld dat het OCMW in één van de gecontroleerde dossiers een leefloon heeft toegekend met terugwerkende kracht. Gelet op het feit dat een sociaal onderzoek niet in het verleden kan worden gevoerd, kan dit slechts in uitzonderlijke gevallen worden toegepast. In het sociaal verslag dient gemotiveerd te worden waarom er een toekenning van het Recht op Maatschappelijke Integratie voor de datum aanvraag wordt toegestaan. Dergelijke motivatie kon niet worden teruggevonden in het sociaal verslag.

Billijkheidsmotivering

Bij niet bereidheid tot werken om gezondheids- en/of billijkheidsredenen, die werden aanvaard door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (of BCSD) beveelt de inspectie aan om ze te specificeren in de beslissing en ze mee te delen aan de aanvrager.

Schorsing van de betaling

Er werd vastgesteld bij de controle dat het OCMW de betaling van het leefloon werd geblokkeerd voor 3 maand in afwachting van bewijsstukken.

Het is niet toegestaan om een betaling in wacht te zetten in afwachting van de bewijsstukken. Wanneer de voorwaarden van het recht niet kunnen worden gecontroleerd omdat de betrokkene niet aanwezig is op de afspraak en niet de nodige informatie bezorgt waarover hij beschikt, kan het BCSD beslissen om het recht in te trekken, maar er kan geen sprake van zijn de betaling op te schorten.

Het OCMW heeft de plicht om het leefloon uit te betalen.

Systematische aanvraag van de rekeninguittreksels van de laatste drie maanden

Er werd vastgesteld dat uw OCMW bij elke nieuwe aanvraag en elke jaarlijkse herziening de rekeninguittreksels van de cliënt opvraagt om zo de potentiële rechten te onderzoeken.

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Hoewel het vanzelfsprekend is dat het onderzoek van de bestaansmiddelen van de begunstigde deel uitmaakt van het sociaal onderzoek en dat de kopieën van uittreksels waarop de eventuele maandelijkse bestaansmiddelen verschijnen, kunnen geëist worden, kunnen deze bewijzen ook op andere manieren verkregen worden, via de loonfiches, het overzicht van de vakbond, de uitbetalingskassen en via de KSZ-stromen.

Bovendien vormt de eis om systematisch de volledige rekeninguittreksels van de laatste 3 maanden voor te leggen een onaanvaardbare inbreuk in het privéleven van de gebruiker, een begunstigde van het recht op maatschappelijke integratie is wettelijk niet verplicht om zijn maandelijkse uitgaven voor te leggen aan en te rechtvaardigen voor het OCMW.

Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaan aan zijn aanvraag.

GPMI

Er zijn meerdere werkpunten vastgesteld voor wat betreft het GPMI:

- **Sociale balans:** Er werd vastgesteld dat de sociale balans die aanwezig was niet steeds voldoende is uitgewerkt. Bedoeling van een sociale balans is om te kunnen identificeren wat een troef is, wat een zwakte is en wat eventueel een bedreiging zou kunnen worden. In de sociale balans moeten de noden, de remmingen, de mogelijkheden en de capaciteiten worden opgenomen. Dankzij deze informatie over de sociale, administratieve en financiële toestand kan de maatschappelijk werker een nauwkeurige diagnose stellen van de hulpbehoefte en vervolgens actievoorstellen uitwerken om hierop in te spelen.
- **Looptijd van het GPMI:** Een GPMI kan toegekend worden voor de duur van het recht op RMI of de periode van het traject.
- **Geen GPMI opgemaakt:** In een dossier werd vastgesteld dat er geen nieuw GPMI werd opgemaakt. Wanneer er geen GPMI kon worden voorgelegd is er geen recht op toelage GPMI, in dit dossier zal de toelage teruggevorderd worden.
- **Verbintenissen van het OCMW:** In het GPMI is opgenomen dat het OCMW zal instaan voor het uitbetalen en berekenen van het leefloon. Deze elementen kunnen niet beschouwd worden als verbintenissen van het OCMW, het betreft hier een wettelijke verplichtingen van het OCMW in het kader van het nagaan van de toekenningsvoorwaarden.
- **Evaluaties:** Er werd vastgesteld dat de verplichte evaluaties niet steeds aanwezig zijn in het dossier. Het GPMI contract voorziet in een regelmatige evaluatie van het contract, ten minste 3 maal per jaar (ten minste 2 maal per jaar tijdens een 10 persoonlijk treffen). Er is geen recht op toelage GPMI wanneer er onvoldoende evaluaties aanwezig zijn.

Verlenging van de verhoogde subsidie GPMI voor meer dan een jaar

Om recht te hebben op de verlening van de verhoogde subsidie GPMI voor meer dan een jaar dient het OCMW via het sociaal onderzoek te evalueren dat de maatregelen genomen in het GPMI gedurende de periode waarin de het OCMW de eerste toelage genoot onvoldoende geleid hebben naar een doeltreffende integratie van de betrokkene en dat er een meer intensievere en specifieke begeleiding noodzakelijk is. Er dient eveneens een gemotiveerde beslissing van het BCSD aanwezig te zijn.

In een aantal dossiers was dergelijke evaluatie en gemotiveerde beslissing niet aanwezig, de toelage velenging GPMI werd in deze dossier teruggevorderd.

Terugbetalingsformulieren

Onjuiste datum in voege C-formulier:

De datum in voege op C-formulier is de datum dat het OCMW heeft vastgesteld dat er geen recht meer is op RMI. De effectieve einddatum van de steun is de datum vanaf wanneer betrokkene geen recht meer heeft op RMI

Voorbeeld:

Het OCMW stelt op 15/02/2023 vast dat het recht op leefloon op 01/12/2022 eindigt. Het OCMW codeert een C-formulier als volgt:

* Datum in voege van het formulier : 15/02/2023

* Datum waarop de steun wordt stopgezet : 01/12/2022

Wanneer het OCMW de onterechte subsidie heeft teruggevorderd, zal het de terugbetaling verrichten via een D-formulier.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Het OCMW doet duidelijk zijn best om zo goed mogelijk rekening te houden met de opmerkingen uit de rapporten van de vorige inspecties. We willen dan ook het OCMW aanmoedigen om met de opmerkingen van deze controle rekening te houden en op die manier stappen te zetten in de verbetering van de werking van het OCMW.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé